

Кульбіда С.В., Чепчина І.І. (2016). Лабораторії жестової мови — 10 років. Ірина Чепчина. Світлана Кульбіда. Наше життя. 3.03.2016. С. 5. Режим доступу <https://ourlife.in.ua/obrazovanie/surdopedagogicheska-stranica/2000-laboratoryi-zhestovoyi-movi-10rokv.html>

ЛАБОРАТОРІЇ ЖЕСТОВОЇ МОВИ — 10 РОКІВ

03/03/2016

«Професійність, толерантність, взаємоповага» — ці промовисті слова, що за нинішніх реалій набули особливого звучання, стали своєрідним девізом науковців лабораторії жестової мови Інституту спеціальної педагогіки НАПН України, якій 1 березня виповнюється 10 років. Ювілей — це не тільки свято, а й привід оцінити зроблене, озирнутися на пройдений шлях, репрезентувати потенціал і здобутки.

В'ячеслав Засенко, Світлана Кульбіда, Юрій Максименко, Юлія Нагорна
на Міжнародній науково-практичній конференції
з білінгвального навчання нечуючих, 2012 рік.

Кульбіда С.В., Чепчина І.І. (2016). Лабораторії жестової мови — 10 років. Ірина Чепчина. Світлана Кульбіда. Наше життя. 3.03.2016. С. 5. Режим доступу <https://ourlife.in.ua/obrazovanie/surdopedagogicheska-stranica/2000-laboratoryi-zhestovoyi-movi-10rokv.html>

Одна з наймолодших лабораторій Інституту спеціальної педагогіки НАПН України — лабораторія жестової мови, створена у 2006 році за підтримки найбільшої в Україні громадської організації — Українського товариства глухих. Вона представлена командою нечуючих і чуючих науковців, носіїв української жестової мови, зі значним досвідом практичної роботи у загальноосвітніх спеціальних закладах для глухих дітей та дітей зі зниженим слухом.

У лабораторії розгорнули науково-дослідну роботу з вивчення національної жестової мови відомі в Україні та за її межами науковці — Світлана Кульбіда, Наталія Адамюк, Олена Дробот, Наталія Зборовська, Анна Замша, Наталія Іванюшева, Ірина Чепчина, двоє з яких працюють на громадських засадах, а також здобувачі: Леся Лещенко — вчитель жестової у Харківській спеціальній школі для дітей зі зниженим слухом, Ольга Бурлака — вчитель географії Хмельницького навчально-реабілітаційного центру.

За десятирічну діяльність науковцями лабораторії:

— розроблено концептуальні положення і визначено статус національної жестової мови — УЖМ, обґрунтовано засади двомовного навчання нечуючих з активним використанням української словесної та української жестової мов;

— вперше в історії української сурдопедагогіки обґрунтовано і доведено доцільність вивчення УЖМ, зокрема з 2009 року започатковано предмет «Українська жести́ва мова» на основі розроблених оригінальних програм-комплексів в інваріантну складову Типових навчальних планів загальноосвітніх спеціальних шкіл для глухих дітей та дітей зі зниженим слухом, а також дошкільних закладів компенсуючого типу;

— започатковано експериментальне вивчення мовознавчих особливостей УЖМ у носіїв мови на основі структурної лінгвістики (кінетики, лексики, морфології, синтаксису), що знайде своє відображення в унікальному національному Жестівнику «Українська жести́ва мова»;

— видано збірник наукових праць «Жестова мова й сучасність» за спеціальністю 13.00. 03 — корекційна педагогіка (7 випусків);

— організовано співпрацю з Канадським центром вивчення глухоти університету Альберти, ЦП УТОГ, Об'єднанням нечуючих педагогів, Українсько-канадським альянсом для глухих і слабочуючих, Радою перекладачів жестової мови м. Києва;

— захищено три кандидатські дисертації, дві з яких — нечуючими: Галиною Воробель та Наталією Адамюк, одну докторську дисертацію — Світланою

Кульбіда С.В., Чепчина І.І. (2016). Лабораторії жестової мови — 10 років. Ірина Чепчина. Світлана Кульбіда. Наше життя. 3.03.2016. С. 5. Режим доступу <https://ourlife.in.ua/obrazovanie/surdopedagogicheska-stranica/2000-laboratoryi-zhestovoyi-movi-10rokv.html>

Кульбідою; підготовлено за минулий рік ще дві кандидатські, авторами яких є Олена Дробот та Наталія Зборовська.

Науковці лабораторії спільно з представниками ЦП УТОГ активно розгортають міжнародну роботу, яка переважно зосереджена на налагодженні співпраці із зарубіжними школами вивчення національних жестових мов, громадськими організаціями, на участі в міжнародних освітніх програмах, стажуванні співробітників за кордоном, отриманні міжнародних грантів, участі в міжнародних конференціях, публікації наукових досягнень у закордонних виданнях, прийманні іноземних делегацій, підписанні міжнародних договорів про партнерство.

Молода наука в лабораторії розвивається завдяки впровадженню нових освітніх технологій з активним використанням жестової мови, зокрема традиційним стало проведення спільно з представниками ЦП УТОГ, Радою перекладачів м. Києва курсів первинної та вторинної підготовки з вивчення жестової мови на базі Навчально-відновлювального центру УТОГ у Пущі-Водиці.

З поміж найрезонансніших заходів лабораторії — три всеукраїнські науково-практичні семінари у Білій Церкві (2006 р.), Києві (2010 р.), Кривому Розі (2011 р.), Міжнародна науково-практична конференція у Києві (2012 р.) та ін.

Колектив лабораторії шанує минуле, самовіддано творить сьогодення, вірить в обнадійливе прийдешнє. У такого потужного наукового осередку зі славними традиціями є всі підстави для впевненості, що наступні роки й десятиліття стануть часом нових наукових здобутків і звершень.